

Første næstformand (Svend Auken):

Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Pia Christmas-Møller.

Kl. 17.55

Pia Christmas-Møller (KF):

Historien gentager sig aldrig, i hvert fald ikke helt, men den, der ikke kender sin historie, er dømt til at gentage dens fejltagelser. Der er megen sandhed at hente i disse påstande, ikke mindst derfor er historieskrivningen, historieforskningen og historiefremstillingen så vigtig. Fælles viden fører ikke nødvendigvis til fælles tolkninger og fælles konklusioner, men den fører til et fælles grundlag for den diskussion, der skal tage pejling på den fremtidige kurs for vores samfund.

Dertil kommer, at historien aldrig kun kan skrives i én udgave, og den bliver aldrig færdigskrevet. Nye oplysninger og nyt lys på enkelte facetter giver helt andre billeder af den historiske sammenhæng og de enkelte begivenheders betydning. Sådan er det i et åbent demokrati, hvor ingen har patent på at udlægge teksten, og hvor alt kan gøres til genstand for en diskussion.

Med disse indledende bemærkninger vil jeg gerne kvittere for det store arbejde, DIIS-forskerne har lagt i koldkrigsrapporten. Jeg er som de øvrige også glad for, at vi får lejlighed til at diskutere rapporten i dag.

Derimod vil jeg lægge kraftig afstand til ethvert, og jeg understreger *ethvert* forsøg på at politisere sig frem til en slags officiel konklusion. Det er for det første ikke muligt, al den stund at vi allerede i dag ved, at yderst relevante kilder bl.a. vedrørende de interne sovjetiske overvejelser ikke har været tilgængelige, og det er for det andet heller ikke ønskeligt, fordi opfattelsen af historien jo ikke bare bygger på de kendte facts, men også i vid udstrækning på vurderinger af, hvad der ville være sket, hvis der var handlet anderledes.

Henseende til den korte taletid vil jeg nu gå direkte i kødet på det, der har optaget mange sjæle i debatten, nemlig fodnoternes betydning for Danmarks sikkerhedspolitiske placering i den sidste del af koldkrigsperioden.

Lad mig sige det, så det ikke kan misforstås: Det historiske lys har ikke fået fodnoterne til at fremstå anderledes, end de blev oplevet dengang, de blev formet. I Det Konservative Folkeparti var vi og er vi fortsat ikke i tvivl om, at fod-

noterne var direkte skadelige for Danmark. Vi mener nu som dengang, at fodnotepolitikken ikke tjente vore og vore allieredes interesser, tværtimod. De tjente Sovjetunionens og Warszawa-pagstens interesser.

Her forholder jeg mig ikke til motivet hos fodnotepolitikerne, men alene til virkningen af den såkaldte alternative sikkerhedspolitik. Virkningen var, at man spillede hasard med Danmarks sikkerhed, at årtiers enighed blandt et flertal af ansvarsbærende partier om Danmarks alliancepolitik blev svigtet af Socialdemokraterne, og at der dermed blev skabt usikkerhed om Danmarks sikkerhedspolitiske placering.

Det førte så til, at vi af udlandet ville blive og rent faktisk også blev betragtet som en nation i sikkerhedspolitisk bevægelse og dermed som et svagt led i NATO-kæden, alt sammen fordi Socialdemokraterne sammen med De Radikale så en kortsigtet indenrigspolitisk interesse i at spille kastebold med Danmarks sikkerhedspolitik. Sådan blev det oplevet undervejs, og sådan står det også i dag, når man ser begivenhederne i det historiske lys.

Sammen med de venstrefløjspartier, der aldrig har bakket op om NATO eller for den sags skyld dansk forsvar, legede Socialdemokraterne med Danmarks sikkerhedspolitik og det i en grad, så selv NATO-medlemskabet kom i fare, hvilket Socialdemokraterne selv var klar over. Det hasardspil blev kun stoppet af Schlüters beslutsomme valgudskrivelse i 1988 og af den efterfølgende løskøbelse af De Radikale med deres optagelse i regeringen. En fredelig afslutning på den kolde krig kan ikke henføres til venstrefløjens krav om Norden som atomvåbenfri zone, heller ikke til deres nej til dobbeltbeslutningen eller til deres modstand mod stjernekrigsprogrammet, tværtimod var det netop alliancens fasthed, fællesskab og beslutningskraft, der gav det viljestærke modspil til diktaturregimet i Sovjet.

Forskellen i den økonomiske, militære og teknologiske styrke gav grundstødet til Sovjets kollaps, og de vestlige freds- og demokrativærdier banede vejen for en ny og langt mere fredelig epoke. Her har vi i Danmark igen rigtig meget at takke vore allierede for. Godt, at 1980'ernes borgerlige statsminister og udenrigsminister, Schlüter og Ellemann, havde det nødvendige overblik og mod til at holde fast i et fuldgældigt NATO-medlemskab.